

השפעת דישון חנקני על צבע תפוח גרני סמיט

יוני גל – שה"מ, רולנד סמית – עין זיוון.

רקע

תפוח גרני סמיט הוא זן מבוקש בשוק התפוח. הביקוש הוא לצבע קליפה ירוק עז. כאשר קליפת התפוח אינה די ירוקה ערכו השיווקי של הפרי יורד. לריכוז החנקן בקליפת הפרי כנראה תרומה רבה לצבע הירוק. מקובל במטעי צפון הגולן לדשן בחודשי אוגוסט – ספטמבר כשמונה עד עשרה ק"ג חנקן לדונם, ע"מ לשפר את הצבע בקטיף. מניסויים שנעשו (קליין וחובי) לפני כעשור, עלה כי ריסוסי "עלוומיד" בתקופה שלפני הקטיף הגבירו מעט את צבע הקליפה הירוק. מטרת העבודה לבחון השפעת טיפולי "עלוומיד" על צבע הגרני סמיט.

שיטות וחומרים

במטע עין זיוון נבחרו שתי חלקות גרני סמיט. האחת (חלקה ט') קיבלה, בנוסף לדישון האביבי, מנת חנקן של 10 ק"ג/ד' חנקן בספטמבר והשניה (י"א 1) לא קיבלה דשן בנוסף למנה האביבית. בכל חלקה הוצב ניסוי ריסוסי "עלוומיד". בניסוי הוצבו שני טיפולים בחמש חזרות בבלוקים באקראי. הטיפולים: שני ריסוסי "עלוומיד" (1%) כנגד ביקורת לא מטופלת.

מדידות:

מיון לצבע ולגודל ב"פירות הגולן".

תוצאות

שני ריסוסים של עלוומיד 1% + משטח ניתנו בתאריכים 6/9/05 ו- 14/9/05. הקטיף בוצע ב- 6/10/05. מספר הימים שעברו מהריסוסים הראשון והשני ועד לקטיף היה 30 ו- 22 יום בהתאם. מדגם של ארגז אחד (כעשרה ק"ג) נלקח מכל חזרה והועבר למיון ב"פירות גולן". הפרי מיון ב"פירות הגולן" בתאריך 9/10/05. תוצאות המיון לצבע (טבלה 1) לא הראו יתרון ממשי לטיפולי העלוומיד על הצבע הירוק. בחלקה ט', שקיבלה תוספת דשן לפני הקטיף, נטה אחוז הצבע הירוק

בטיפול ה"עלוומיד" להיות מעט גבוה יותר, אך לא היתה כל מובהקות להבדל זה. היבול המסחרי בחלקה – 9.6 טון/ד'. בחלקה י"א, שלא קיבלה את תוספת הדשן, לא היה כל הבדל בין הטיפולים. היבול המסחרי בחלקה – 11.7 טון/ד'. עם זאת, אחוז הצבע הירוק בחלקה היה גבוה מאוד ללא תוספת דישון קרקעי או עלויתי, ואולי לכן לא התקבלה תגובה לטיפול.

טבלה מס' 1: מיון לצבע של הניסויים בשתי החלקות בעין זיוון.

מכת שמש	ירקרק	ירוק	טיפול	חלקה
3.7	17.5	81.0	ביקורת	ט'
3.0	13.5	84.7	עלוומיד	ט'
0	11.5	88.5	ביקורת	י"א
1.9	10.6	88.2	עלוומיד	י"א

סיכום

נראה שנבחרו חלקות בעלות פוטנציאל צבע ירוק גבוה. לא התקבלה השפעה של הדישון העלויתי בחלקות אלה. החלקה בעלת היבול הגבוה יותר (י"א) היתה מעט ירוקה יותר בממוצע, אך מכיוון שלא נמדד היבול לעץ בחלקות אלה, לא ניתן להעריך את הקשר בין היבול לצבע הפרי בניסוי זה. יש להמשיך ניסוי זה בחלקות אחרות, ואולי לבדוק גם השפעה של מחסור מגנזיום על הצבע הירוק.